

LBRIS | We know
ERICH KÄSTNER

Clasa zburătoare

Ilustrații de Walter Trier

Traducere din germană de Iulian Bocai

arthur

Prima parte a prologului cuprinde: Pag. 5
o discuție între Doamna Kästner și fiul ei; o privire asupra vârfului Zugspitze; un fluture pe nume Gottfried; o pisică cu pete albe și negre; niște zăpadă eternă; un sfârșit de zi armonios și dovada întemeiată că vițeii ajung câteodată boi.

A doua parte a prologului cuprinde: Pag. 11
pierderea unui stilou verde; câteva observații despre mărimea lacrimilor de copil; călătoria pe ocean a micului Jonathan Trotz; motivul pentru care bunicii lui n-au venit să-l ia; un cântec de laudă pentru bătătuiri și un îndemn urgent de a reconcilia curajul cu înțelepciunea.

Primul capitol cuprinde: Pag. 19
cățăratur pe fațada școlii; niște tineri care urmează lecții de dans; primul elev din clasă, care-și pierde cumpătul foarte repede; o barbă falsă mare și albă; o prezentare a aventurii Clasei zburătoare; o repetiție pentru o piesă de teatru în versuri și o întrerupere neașteptată.

Al doilea capitol cuprinde: mai multe detalii despre Nefumător; trei greșeli ortografice; frica de frică a lui Uli; consiliul de război din vagonul de tren; trimiterea solu-lui Fridolin; motivul pentru care Kreuzkamm fusese ținut prizonier; și un maraton în cinci.

Pag. 36

Al treilea capitol cuprinde: întoarcerea lui Fridolin; o conversație despre cel mai neobișnuit fruntaș de clasă din Europa; cea mai nouă supărare a doamnei Egerland; un mesager călare merge pe jos; condiții inacceptabile; un plan de luptă necesar și o și mai necesară propunere a Nefumătorului.

Pag. 47

Al patrulea capitol cuprinde: o luptă în doi, cu K.O. tehnic; cei de la Liceul Tehnic își încalcă promisiunea; Egerland are un conflict de conștiință; planul secret de luptă al lui Martin; mai multe palme în pivniță; o mică grămăjoară de cenușă; permisiunea de a câștiga și retragerea lui Egerland.

Pag. 57

Al cincilea capitol cuprinde: reîntâlnirea cu frumosul Theodor; o dezbatere despre regulamentul intern; o laudă nesperată; o pedeapsă potrivită; o povestire lungă a dirigin-telui și ceea ce spun copiii despre ea după aceea.

Pag. 74

Al șaselea capitol cuprinde: o pictură cu o caleașcă trasă de șase cai; multă bucurie în

Pag. 89

jurul unei glume vechi; prenumele Balduin; o surpriză umedă; un tren fantomă; o creatură care suflă praf de scărpinat; Johnny stând la fereastră și planurile sale de viitor.

Al șaptelea capitol cuprinde: o descriere a profesorului Kreuzkamm; un eveniment incredibil; propoziția pe care tinerii trebuie să o scrie de cinci ori; un anunț misterios în pauză; o plimbare cu doctorul Bökh; revederea din grădină și strângerea de mână de la gard.

Pag. 102

Al optulea capitol cuprinde: foarte multe prăjituri; următoarea repetiție a Clasei zburătoare; motivul pentru care Uli a adus cu el o umbrelă; o agitație neobișnuită pe terenul de sport și în clădirea școlii; o consolare din partea doctorului Bökh și sala de pian numărul 3.

Pag. 115

Al nouălea capitol cuprinde: explicațiile serioase despre frică ale lui Sebastian; înlocuirea unui actor; o vizită pe ascuns în cabinetul medical; restaurantul La ultimul oscior, împreună cu o masă caldă de seară; întâlnirea cu un poștaș și scrisoarea lui Martin pentru acasă.

Pag. 126

Al zecelea capitol cuprinde: ultima zi de școală înainte de vacanță; o plimbare prin Kirchberg și mai multe întâlniri; încă o tabletă de ciocolată pentru Matthias; petrecerea de Crăciun din sala de sport; un spectator

Pag. 141

neșteptat; ce i se dă și ce spune; un moment lângă patul lui Martin.

Al unsprezecelea capitol cuprinde: o gară veselă; o școală fără școlari; o descoperire la pista de bowling; un profesor care sare garduri în secret; o vizită la Uli; afirmația lui Johnny cum că nu-ți poți alege părinții; și, pentru a doua oară, aceeași minciună inofensivă.

Pag. 156

Al doisprezecelea capitol cuprinde: mulți pomi frumoși de Crăciun și un mic molid; portocale de câte două kilograme fiecare; multe lacrimi; clinchet repetat de clopoței; râs și plâns în același timp; noi creioane colorate și prima lor folosire; o cutie poștală noaptea și o stea căzătoare.

Pag. 169

Epilogul cuprinde: autobuze și tramvaie; amintiri nostalgice despre Gottfried, fluturile ochi-de-păun, și vițelul pe nume Eduard; o întâlnire cu Johnny Trotz și căpitanul său; multe urări pentru Justus și Nefumător; și sfârșitul cărții.

Pag. 181

cuprinde: o discuție între Doamna Kästner și fiul ei; o privire asupra vârfului Zugspitze; un fluture pe nume Gottfried; o pisică cu pete albe și negre; niște zăpadă eternă; un sfârșit de zi armonios și dovada întemeiată că vițeii ajung câteodată boi.

De data asta e vorba despre o poveste de Crăciun în toată regula. De fapt, aș fi vrut s-o scriu acum doi ani; apoi, firește, și anul trecut. Dar mereu a intervenit câte ceva, cum se întâmplă des cu lucrurile astea. Până când mama mi-a spus recent:

— Dacă n-o scrii nici anul ăsta, nu primești nimic de Crăciun!

Așa m-am hotărât. Mi-am făcut imediat bagajul, mi-am pus racheta de tenis, costumul de baie, stiloul verde și foarte multă hârtie și, când ne-am pomenit transpirați și fără suflare în gară, am întreat:

— Și-acum încotro?

Se înțelege că e cât se poate de greu să pui cap la cap o poveste de Crăciun în toiul unei veri așa

toride. Nu te poți așeza dintr-odată să scrii: „Era un frig tăios, zăpada cădea în troiene și domnului doctor Eisenmayer îi înghețaseră amândoi lobii urechilor uitându-se pe fereastră...” Adică, chiar dac-ai vrea, n-ai putea scrie așa ceva în august, când stai ca o friptură înăbușită, la piscina publică, așteptând să faci insolație. Sau ai putea?

Femeile sunt practice. Mama știa ce să facă. S-a dus la ghișeul de bilete, i-a făcut un semn prietenos vânzătorului și a întrebat:

— Îmi puteți spune, vă rog, unde e zăpadă în august?

— La Polul Nord, a vrut bărbatul să zică mai întâi, dar apoi a recunoscut-o pe mama și și-a stăpânit observația impertinentă, dând un răspuns politicos: Pe Zugspitze, doamnă Kästner.

Și așa a trebuit să-mi cumpăr pe loc un bilet spre Bavaria superioară. Mama mi-a zis încă o dată:

— Să nu-mi vii acasă fără povestea de Crăciun! Dacă se face prea cald, arunci o privire asupra zăpezii de pe Zugspitze! Ne-am înțeles?

Chiar atunci a plecat trenul.

— Să nu uiți să trimiți rufăria acasă! a strigat în urma mea.

Am strigat și eu, dar numai ca s-o enervez puțin:

— Și udă florile!

După care ne-am făcut semn cu batistele până când nu ne-am mai văzut unul pe celălalt.

Acum, de paisprezece zile locuiesc la poalele muntelui Zugspitze, pe malul unui lac cu apa de un verde profund, și, când nu înot sau fac sport sau joc tenis, ori dacă nu mă plimb cu barca, stau în mijlocul unei pășuni nesfârșite, pe o mică bancă de lemn, cu o masă în față care se tot bălăngăne și pe care-mi scriu povestea de Crăciun.

În jurul meu înfloresc flori de toate culorile. Fi-rele de iarbă se apleacă respectuoase în fața vântului. Fluturii au ieșit la plimbare. Iar unul dintre ei, un ochi-de-păun, mă vizitează și pe mine din când în când. L-am botezat Gottfried și ne înțelegem bine. Nu trece zi în care să nu vină fluturând și să nu se așeze pe foile mele de hârtie.

— Ce faci, Gottfried? îl întreb. Cum merge viața?

Iar el, drept răspuns, își ridică și-și coboară ari-pile, după care-și vede fericit de drum.

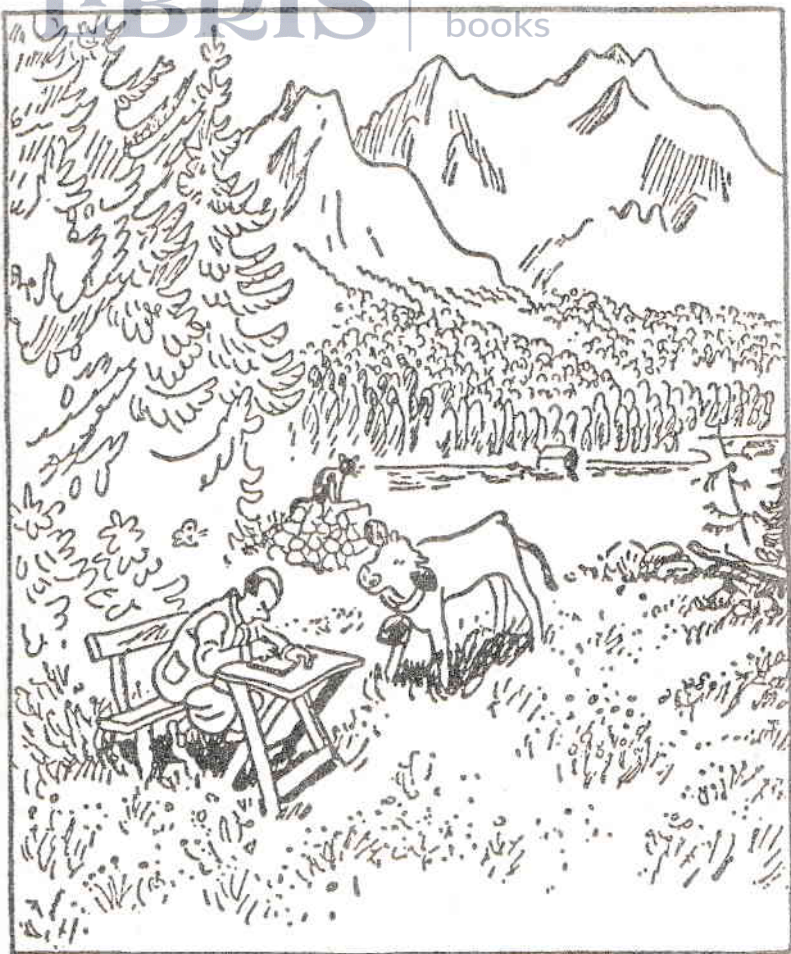
Mai încolo, la marginea unei păduri întunecate de brad, cineva a lăsat o mare grămadă de lemne. Peste lemne se strecoară o pisică cu pete albe și negre, holbându-se la mine. Am o mare bănuială că e vrăjită și că ar putea să vorbească dac-ar vrea. Numai că nu vrea. De fiecare dată când îmi aprind o țigară, își înfoaie spatele.

După-amiaza se face nevăzută, fiindcă e prea cald pentru ea. Și pentru mine, de fapt, dar eu rămân pe loc. Nu e puțin lucru să stai așa, degeaba, și să te coci la soare, pentru ca apoi să descrii o bătaie cu bulgări.

Mă reazem înapoi de banca mea din lemn, îmi ridic privirea asupra vârfului Zugspitze, pe ale cărui uriașe stânci zimțate strălucește zăpada eternă – și uite așa pot scrie iarăși. În unele zile, din zonele mai furtunoase ale lacului se ridică nori, care apoi taie cerul în linie dreaptă până ajung la vârf și se îngrămădesc în fața lui de nu mai poți vedea muntele de ei.

În asemenea zile, s-a zis cu descrierile de bătaii cu bulgări de zăpadă și alte aventuri de iarnă. Dar nu contează. Atunci scriu scene de interior. Trebuie să știi să lucrezi cu ce ai.

În fiecare seară, trece pe la mine Eduard. Eduard este un vițel frumos ca-n povești, brun, cu coarne mici. Îl auzi venind de departe, fiindcă are un clopot atârnat la gât. La început, îl auzi în depărtare, fiindcă paște undeva sus, pe o pășune alpină. După care clopotul se-aude tot mai aproape. Într-un sfârșit îl poți și vedea. Pășește printre brazii de un verde-închis, cu două sau trei margarete galbene în gură, de parcă le-ar fi cules special pentru mine, și-apoi merge mocăit până ajunge la mine.

În fiecare seară, trece pe la mine Eduard

— Ei, Eduard, ai terminat munca deja? îl întreb.

El mă privește cu ochi mari și dă din cap, făcându-și clopotul să sune.

Dar mai stă o vreme să mănânce, fiindcă aici găsește anemone și piciorul-cocoșului. Iar eu mai scriu câteva rânduri. Sus de tot dă roată un vultur care se pierde în înaltul cerului.

Într-un sfârșit, îmi închid stiloul verde și-l bat pe Eduard pe blana caldă și lucioasă. Iar el mă înghiontește cu coarnele lui mici, ca să mă ridic. După care pornim amândoi spre casă, peste pășunea frumoasă și colorată.

Ne despărțim în fața hotelului. Eduard nu locuiește la hotel, ci undeva după colț, la niște fermieri.

I-am făcut de curând o vizită fermierului și el mi-a zis că Eduard sigur o să devină mai târziu un mare bou.

cuprinde: pierderea unui stilou verde; câteva observații despre mărimea lacrimilor de copil; călătoria pe ocean a micului Jonathan Trotz; motivul pentru care bunicii lui n-au venit să-l ia; un cântec de laudă pentru bătături și un îndemn urgent de a reconcilia curajul cu înțelepciunea.

De fapt, voiam încă de ieri seară să continui să scriu, după ce-am mâncat și mă aflu în restaurant. Lumina aceea feerică de apus a Alpilor dispăruse. Vârfurile Zugspitze și Riffelwand se cufundau în negura nopții care se apropia. Iar de cealaltă parte a lacului, luna plină veghea surâzătoare deasupra pădurii negre.

Atunci am băgat de seamă că mi-am pierdut stiloul verde. Sigur îmi căzuse din geantă în drumul spre hotel. Poate Eduard, vițelul frumos ca-n povești, îl confundase cu un fir de iarbă și-l înghițise. Oricum, mă aflu în restaurant și nu puteam să scriu. Fiindcă în tot hotelul ăla, care era totuși un hotel pretențios, nu exista un stilou verde pe

care să mi-l poată împrumuta cineva. Mai mare dragul, nu?

În cele din urmă am pus mâna pe-o carte de copii pe care mi-o trimisese autorul și-am început să citesc din ea. Dar n-a durat mult până s-o las deoparte, atât de tare mă enervase. Să vă spun și de ce. Domnul acela voia să-i facă pe copiii care-i citeau cartea să creadă că sunt din cale afară de veseli și că e un mare noroc că nu știu ce să facă. Acest domn nesincer scria de parcă copilăria ar fi fost mereu făcută din cel mai bun aluat.

Cum poate un adult să-și uite atât de repede tinerețea, încât ajunge într-o zi să nu mai știe cât de triști și de nefericiți pot uneori să fie copiii? (Și cu ocazia asta vreau să vă rog să nu vă uitați niciodată copilăria. Îmi promiteți? Pe cuvânt de onoare?)

Nu contează dacă cineva plânge pentru o păpușă stricată sau, mai târziu, pentru că-și pierde un prieten. În viață nu contează de ce suferi, ci cât suferi. Lacrimile copiilor nu sunt, vai de mine, mici, și adesea cântăresc mai mult decât lacrimile adulților. Nu vreau să mă-nțelegeți greșit! Nu vrem deloc să ajungem inutil de sensibili. Vreau doar să spun că dacă te doare ceva, trebuie să fii sincer. Sincer până-n măduva oaselor.

În povestea asta de Crăciun, pe care voi începe să v-o spun din capitolul următor, e vorba despre

un tânăr pe care-l cheamă Jonathan Trotz și pe care lumea îl strigă Johnny. Acest elev de clasa a noua nu este personajul principal al cărții. Dar drumul lui prin viață l-a adus și pe aici. S-a născut în New York. Tatăl lui era german. Mamă-sa era americană. Iar cei doi au trăit unul cu altul ca șoarecele și pisica. În cele din urmă, mama a plecat. Și când Johnny avea patru ani, tatăl său l-a dus în portul din New York și l-a urcat pe un vapor care ducea în Germania. I-a cumpărat tânărului un bilet, i-a dat o bancnotă de zece dolari într-un portmoneu maro de copii și i-a atârnat de gât o bucată de carton, pe care era scris numele lui Johnny. Apoi s-au dus amândoi la căpitan. Iar tatăl i-a spus ofițerului:

— Luați-mi, vă rog, fiul cu dumneavoastră până-n Germania. Bunicii o să vină să-l ia de pe vapor în Hamburg.

— În regulă, domnule, i-a răspuns căpitanul.

Și tatăl lui Johnny s-a făcut nevăzut.

Tânărul a traversat oceanul singur-singurel. Toți pasagerii au fost prietenoși cu el, îi dădeau ciocolată și, citind ce scria pe carton, îi spuneau:

— Să știi că ești foarte norocos că poți să traversezi marele ocean încă din copilărie!

După ce-au petrecut o săptămână pe drum, au ajuns la Hamburg. Iar căpitanul s-a pus să-i aștepte pe bunicii lui Johnny pe pasarelă. Pasagerii au

coborât cu toții și l-au bătut încă o dată cu palma pe umăr. Un profesor de latină i-a spus foarte mișcat: „Să ai parte numai de bine, băiețel!“ Iar marinarii care coborau pe uscat strigau: „Fii curajos, Johnny!“ Apoi au urcat la bord oamenii care trebuiau să curețe vaporul cu aburi dintr-un capăt în altul, ca să fie din nou curat lună pentru următoarea călătorie în America.

Căpitanul stătea pe chei, cu tânărul de mână, uitându-se din când în când la ceas și așteptând. Dar bunicii lui Johnny nu se vedeau nicăieri. Nu puteau să vină deloc, de fapt, căci muriseră de mult. Tatăl nu vruse decât să scape de băiat și-l trimisese în Germania fără să-și mai facă griji ce s-ar fi putut alege de el.

Numai că pe-atunci Johnny Trotz nu înțelesese ce i se făcuse. Dar după ce-a crescut, și-a petrecut multe nopți stând treaz și plângând. Și niciodată nu va putea să treacă peste această durere pe care tatăl său i-a provocat-o încă de la patru ani, deși – trebuie să mă credeți – este un tânăr foarte curajos.

Toată povestea s-a terminat în doi peri. Căpitanul avea o soră căsătorită; i l-a dus ei pe tânăr, pe care-l vizita când era în Germania și pe care, la vârsta de zece ani, l-a trimis la internatul Liceului Johann-Sigismund, din Kirchberg. (Acest internat este locul unde se petrece povestea noastră de Crăciun.)